

We dachten misschien te snel dat het ding begraven was. Tijdens het debat over het Europees Grondwetgevend Verdrag schermde de voorstanders van een 'strijdbaar ja' met de zeggezede terugtrekking van de Bolkesteinrichtlijn om de draagwijdte van de Grondwet te relativiseren.

Het voorstel van richtlijn over de diensten in de interne markt, zoals voorgesteld door de voormalige Europese commissaris Fritz Bolkestein en unaniem goedgekeurd in januari 2004 door de Europese Commissie, is terug, op volle kracht. Begin 2006 wordt erover gedebatteerd en gestemd door het Europees parlement in plenaire zitting in Straatsburg, om vervolgens bekrachtigd te worden door de ministerraad over de 'competitiviteit'. Zonder grote mobilisaties riskeert de richtlijn te passeren zoals hij is.

De mobilisatie was goed begonnen !

Het was uit België dat de eerste publieke reacties kwamen tegen het voorstel van richtlijn. Op 5 juni 2004 kwamen meer dan 5000 mensen op straat in een betoging georganiseerd door het ABVV, het ACV en het Sociaal Forum van België. Die actie luidde een Europese protestbeweging in. Op 19 maart 2005 werd door het Europees Vakverbond een nieuwe betoging opgezet, die meer dan 60.000 mensen op de been bracht, met als centraal ordewoord de verwerping van de richtlijn. De PS was de eerste politieke partij die zich erover uitsprak toen haar voorzitter, Elio Di Rupo, op 20 februari 2004 verklaarde dat deze richtlijn 'onaanvaardbaar' was. Hij lanceerde een online petitie getiteld 'Stop Bolkestein'. Nochtans stemden de PS-verkozenen in juni 2004 in de Kamer tegen een motie die werd voorgesteld door Ecolo met de vraag de richtlijn terug te trekken.

In onze westerse maatschappijen vertegenwoordigt het domein van de diensten 70 % van het BBP en beslaat het ongeveer 65 % van de actieve bevolking. De Bolkestein richtlijn wil niet meer noch minder dan het merendeel van de diensten liberaliseren (privatiseren), diensten zoals onderwijs, cultuur, gezondheidszorg inbegrepen... Daarenboven zal deze richtlijn omwille van het 'oorspronglandbeginsel' ("de lidstaten waken erover dat de dienstverleners alleen onderworpen worden aan de nationale regels van hun oorspronkelijke lidstaat", art. 16) als gevolg hebben dat de sociale en milieureguleringen naar beneden worden getrokken, door de nationale wetgevingen en de werkende mensen tegenover mekaar te laten concurreren.

Voor de terugtrekking van de richtlijn !

Tijdens de eerste debatten in het Europees parlement verdedigden de hele rechterzijde en extreem-rechts het voorstel, daarbij spijtig genoeg gesteund door bepaalde sociaal-democraten en groenen. In tussentijd bediscussieerden twee belangrijke commissies van het parlement over een hele reeks amendementen. Op 12 juli stemde de commissie 'tewerkstelling en sociale zaken' over het rapport dat voorgesteld werd door haar voorzitter, de Belgische sociaal-democrate Ann Van Lancker (sp.a). Het rapport beperkt het toepassingsdomein van de richtlijn en vraagt dat het 'oorspronglandbeginsel' wordt opgeheven. De PS was heel verheugd dat dit rapport werd aangenomen.

De commissie 'interne markt', die wordt voorgezeten door de Duitse sociaal-democraat Evelyne Gebhart, begon ook al het debat over de vele amendementen die naar voor waren geschoven door haar voorzitter. De stemming erover zou moeten plaats vinden op 22 november. Maar deze amendementen ontdoen de richtlijn niet noodzakelijk van zijn meest nefaste aspecten. Eén van de amendementen stelt bijvoorbeeld voor het 'oorspronglandbeginsel' te vervangen door het 'principe van wederzijdse erkenning'. Dat betekent dat een dienstverlener zijn activiteit kan beoefenen in een andere lidstaat van de EU aan dezelfde voorwaarden zoals die worden opgelegd in zijn eigen land, tenzij het ontvangende land een motief van algemeen belang inroept dat wordt erkend door het communautair recht en waardoor de regels van het ontvangende land kunnen worden opgelegd.

We weten al dat een meerderheid van het parlement de initiële tekst wil behouden en dat we ons mogen verwachten aan de verwerping van de geamendeerde rapporten in de plenaire vergadering, vooral dan die van de voorzitter van de commissie 'tewerkstelling en sociale zaken', Ann Van Lancker.

Tot op vandaag sprak geen enkele regering van een lidstaat zich uit voor de terugtrekking van het voorstel van richtlijn. We mogen ons ook ongerust maken over het ontbreken van publieke stellingnamen tegen de richtlijn door de vakbonden en de sociaal-democraten en groenen. Anderzijds kunnen we verheugd zijn over de positie van Verenigd Europees Links in het Europees parlement. Op 12 september sprak de fractie zich samen met verschillende sociale bewegingen, waaronder Attac, uit tegen de richtlijn. Ze roept op voor een Europese mobilisatie, vooral tijdens de stemming in Straatsburg. Een ander positief element is de Europese conventie van lokale besturen voor de promotie van de openbare diensten, die plaatsvond in Luik op 22 en 23 oktober, in aanwezigheid van honderden verkozenen van verschillende Europese landen die deel uitmaken van gemeenten die zichzelf uitriepen tot 'GATSvrije zones'. Enkel een grote, unitaire mobilisatie in zoveel mogelijk Europese lidstaten tijdens de komende weken en maanden kan nog de terugtrekking van dit nefast voorstel afdwingen.